

April 2022

Forslag til en bæredygtig kapacitetsaftale

Baggrund om Fortums anlæg i Nyborg

Fortums anlæg i Nyborg modtager og behandler farligt affald som ikke kan håndteres miljømæssigt forsvarligt på andre måder end højtemperaturforbrænding. Anlægget er med andre ord en kapacitet, der ikke findes alternativer til i Danmark.

Hvert år modtager og behandler vi ca. 180.000 tons farligt affald fra virksomheder, myndigheder og borgere. Fra produktion af livsnødvendige produkter, fra oprydninger af forureninger, fra sygehuse og fra vores moderne dagligdag. Kapaciteten i Nyborg svarer til ca. 6 procent af den europæiske kapacitet til farligt affald inkl. Tyrkiet. Både danske virksomheder og myndigheder skønnes at have vanskeligt ved at finde ledig behandlingskapacitet i udlandet.

Gennem en mineralogisk proces ved højtemperaturforbrænding omdanner vi det farlige affald til ufarlige mineraler, vand og CO₂ – og ikke mindst energi. Anlægget dækker 80% af Nyborg og omegns fjernvarmebrug og 25% af elforbruget ved at udnytte energien i det farlige affald. Der foreligger i dag en kapacitetsaftale med staten, hvor Fortum forpligter sig til at modtage farligt affald og levere energi, mens staten garanterer mod underskud. Til og med 2021 har Fortum modtaget 114 millioner DKK i kapacitetsbetaling. I samme periode har Fortum betalt 265 millioner DKK i afgifter.

Fortum-koncernen er Finlands største energiselskab med aktiviteter i 40 lande. Anlægget i Nyborg er en del af forretningsområdet ”Recycling & Waste”. Koncernen har en ambition om CO₂-neutralitet og arbejder allerede med CO₂-fangst i Norge. I Danmark har vi i 2022 taget hul på et samarbejde med Fjernvarme Fyn om at indfange og omdanne CO₂ til en bæredygtig ressource.

Fortum har 170 medarbejdere i Nyborg – dertil kommer de mange underleverandører. Anlægget i Nyborg var et af det første af sin slags i verden, da det blev grundlagt under navnet Kommunekemi. Der er løbende investeret i anlægget, der i dag fremstår som ”Best Available Technique” og fortsat er et forbillede for andre lande.

Fortum forventer at holde anlægget i drift i mindst 50 år endnu og står i den forbindelse foran investeringer i størrelsesorden 500 millioner danske kroner til at modernisere anlægget med brandsikring, levetidsforlængelse og ikke mindst et nyt Carbon Capture-anlæg, så det fortsat er muligt at behandle farligt affald i Danmark og sikre et rent miljø.

Konsekvens af regeringens udspil til CO₂-afgift

Hvis regeringens udspil til CO₂-afgift gennemføres, som det ligger nu uden kompensation, kan Fortum Recycling & Waste Danmark ikke konkurrere med lignende anlæg i fx Tyskland, der ikke rammes tilsvarende. Det vil koste os ca. 100 millioner kroner årligt, og konsekvensen vil være lukning. Men det vil ikke nedbringe CO₂-udslippet på 160.000 tons årligt. Det vil blot flytte til udlandet.

Lukning vil derudover koste 170 jobs, og borgerne i Nyborg mister sin hovedkilde til fjernvarme.

På nationalt niveau vil det betyde, at en lang række danske virksomheder inden for bl.a. medicinalindustrien ikke vil kunne komme af med deres farlige affald inden for landets grænser og med sikkerhed for, at det bliver behandlet med den bedste, tilgængelige teknologi - med andre ord vil både det farlige affald og CO₂-udslippet blive eksporteret.

Der er heldigvis et alternativ. Grebet rigtigt an, er det muligt at investere i at omstille anlægget i Nyborg til CO₂-neutral drift inden 2030.

Forslag til en løsning

Vi mener, det er vigtigt for et land som Danmark at fastholde en national behandlingskapacitet på et konkurrencedygtigt omkostningsniveau til behandling af samfundets farlige affald. Og det *er* muligt - inden for rammerne af regeringens udspil om CO₂-afgifter og en grøn fond - at sikre bæredygtig håndtering af farligt affald inden for Danmarks grænser. Samtidig leverer Fortum CO₂-neutral fjernvarme til borgerne i Nyborg samt elforsyning til markedet og medvirker på den måde til at gøre Danmark mindre afhængighed af udenlandsk energi.

Derfor er vi glade for den politiske velvilje der allerede er udtrykt ift. at sikre, at nedbringelsen af det danske CO₂-udslip skal ske uden at eksportere problemerne og uden at koste arbejdspladser. Samtidig er der tradition for at anskue vores anlæg som en nødvendig kapacitet og en del af den danske affalds- og energiinfrastruktur. Opgaven er derfor nu at omstille til CO₂-neutral drift.

Vores bud på en løsning er at forlænge den eksisterende kapacitetsaftale til 2030 og udbygge den til at være en *bæredygtig kapacitetsaftale*. I en sådan aftale vil Fortum forpligte sig til at investere i at etablere CO₂-fangst senest med udgangen af 2030 og til fortsat at stille vores kapacitet til behandling af farligt affald til rådighed for dansk erhvervsliv. Til gengæld kommer staten os i møde og sikrer, at det er økonomisk realistisk på et konkurrenceudsat marked, hvor anlæggene i vores nabolande ikke bliver ramt af CO₂-afgifter på samme niveau som i Danmark.

For samfundet vil det være en god ide, fordi Fortums anlæg i Nyborg er nødvendigt for væsentlige dele af danske erhvervsliv, og fordi en omstilling vil give borgerne i Nyborg CO₂-neutral varme. Behandling af farligt affald ved forbrænding og brug af varmen som fjernvarme er i øvrigt beskrevet i EU's taksonomi-forordning som en grøn investering, fordi cirkulær økonomi herved fremmes ved at fjerne farlige stoffer fra kredsløbet.

Konkret model

Vi foreslår en konkret model med følgende elementer:

- Fortum forpligtes til at etablere CO₂-fangst senest med udgangen af 2030.
- Fortum reserverer fortsat kapacitet til at modtage og behandle farligt affald fra dansk industri.
- Fortum CO₂-beskattes som en ikke-kvotebelagt virksomhed, der benytter mineralogiske processer. Det vil betyde en afgift på 100 kr. pr. ton CO₂ fuldt indfaset i 2030.
- Vi får mulighed for at lægge omkostningen over på affaldskunderne i takt med, at konkurrencesituationen tillader det.
- Vi kan IKKE overvælte omkostningen på varmekunderne.
- Øvrige kendte afgifter fastholdes uændret (i dag svarende til cirka 40 mio. kr. årligt)
- Der indgås en bæredygtig kapacitetsaftale ("underskudsgaranti") mellem staten og Fortum med udløb i 2030.

Vi kender ikke omkostningen til at etablere CO₂-fangst, men anslår en investering på 200-300 mio. kr. Dertil kommer forventede årlige driftsomkostninger på mellem 150-200 mio. kroner - med en faldende tendens i takt med, at teknologien modnes, og der opstår stordriftsfordele frem mod 2030. Yderligere vil vi kunne hæve priserne overfor affaldskunderne i takt med, at andre lande stiller krav til deres virksomheder.

Illustrationen nedenfor viser forskellen mellem det politiske udspil og vores forslag til konkret model.

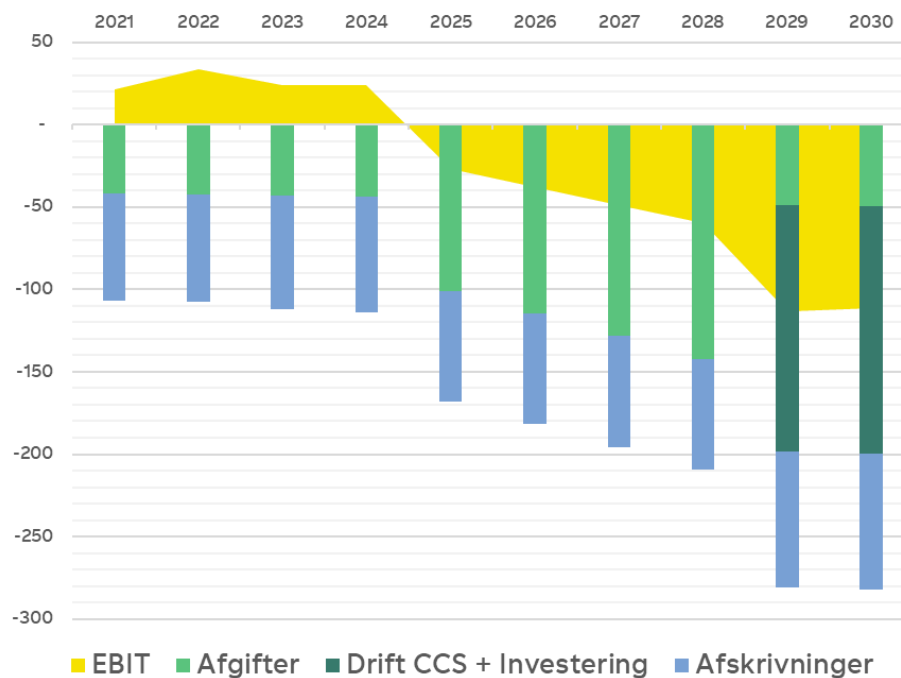
Som det ses af den sidste figur, vil der i 2029 og 2030 umiddelbart genereres et underskud. Underskuddet, forventer vi, bliver dækket af markedsudviklingen i priser samt tilskud fra staten og Fortum-koncernen til CCS.

Det er samtidig vigtigt at understrege, at det ikke er i vores interesse at udnytte "underskudsgarantien" – for den er reelt også en garanti imod overskud. Vi kan kun tjene penge i de år, hvor "underskudsgarantien" ikke udløses.

Vi vurderer på den baggrund, at CO₂-fangst hos Fortum i Nyborg er realiserbart inden for rammerne af regeringens udspil, og vi er glade for den konstruktive dialog om det.

Forventninger til Fortums økonomi 2021 - 2030

Økonomisk udvikling med fuldt indfaset afgift på 750 DKK pr. tons

Økonomisk udvikling med afgift på 100 DKK pr. tons

